

Finlandia

Sądy zwyczajne - Finlandia

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [fi](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

W niniejszej części przedstawiono informacje na temat organizacji sądów powszechnych w Finlandii.

Sądy powszechne – wstęp

Sądy w Finlandii dzielą się na **sądy powszechne** do spraw cywilnych i karnych, **sądy administracyjne** orzekające w sprawach administracyjnych, a także **sądy szczególne**.

Termin „**sądy powszechne**” odnosi się do sądów o właściwości ogólnej. Innymi słowy, sądy te zajmują się sporami prawnymi, które nie zostały przypisane do właściwości innych sądów. Do sądów powszechnych należą:

- **sądy rejonowe** (käräjäoikeus/tingsrätt) (obecnie 51, liczba ta ma się zmniejszyć do 27 w 2010 r.)
- **sądy apelacyjne** (hovioikeus, hovrätt, 6)
- **Sąd Najwyższy** (Korkein oikeus/ Högsta domstolen)

Sądami administracyjnymi o właściwości ogólnej są sądy administracyjne (hallinto-oikeus/förvaltningsdomstol, 8). Sądem administracyjnym najwyższej instancji jest **Najwyższy Sąd Administracyjny** (Korkein hallinto-oikeus/Högsta förvaltningsdomstolen).

Sądy rejonowe

Sądy lokalne lub rejonowe działają jako sądy powszechne pierwszej instancji. Rozpoznają one sprawy cywilne i karne, a także sprawy o zastaw (podatki od nieruchomości) oraz o własność nieruchomości (hipoteka i rejestracja tytułów własności). Obecnie w Finlandii działa 51 takich sądów. Różnią się one od siebie znacznie pod względem wielkości. W największych z nich pracuje po około 80 sędziów, przy ogólnej liczbie 250 pracowników, w tym sekretarzy, komorników i młodych prawników odbywających aplikację sądową. Najmniejsze sądy mają po dwóch sędziów stałych i około dziesięciu innych pracowników służby cywilnej.

Przepisy regulujące funkcjonowanie i administrację tych sądów zawarte są w **ustawie o sądach rejonowych**, a także towarzyszących jej rozporządzeniach, odpowiednich regulaminach oraz bardziej szczegółowych przepisach i wytycznych wynikających z ustawy. Zgodnie z przepisami prawa prezes sądu pierwszej instancji stoi również na czele jego administracji.

Sąd rejonowy posiada także ławników, którzy uczestniczą głównie w postępowaniach karnych. Ławnicy są wybierani przez rady miejskie. Ministerstwo Sprawiedliwości potwierdza liczbę ławników, których ma wybrać rada miejska. Ich wynagrodzenie jest opłacane ze środków publicznych.

Postępowanie przed sądami rejonowymi

Sprawa cywilna przed sądem rejonowym dzieli się na **etap przygotowawczy** i **rozprawę główną**. Etap przygotowawczy rozpoczyna się od wymiany stanowisk stron na piśmie. Wiele spraw, na przykład dotyczących spłaty długów, jest rozstrzyganych już na tym etapie. Etap przygotowawczy jest procedurą ustną. Przewodniczy mu jeden sędzia.

Jeżeli sprawa nie może być rozstrzygnięta na tym etapie, wyznaczany jest termin osobnej rozprawy głównej. W takim przypadku w składzie sądu rejonowego zasiada jeden lub trzech sędziów, z wyjątkiem spraw rodzinnych, w przypadku których orzeka tylko jeden sędzia. Rozprawa ta ma w miarę możliwości charakter ciągły.

W **sprawach karnych** skład sądu rejonowego zależy od rodzaju przestępstwa. Sprawy dotyczące drobnych przestępstw są rozpoznawane przez jednego sędziego, natomiast sprawy dotyczące poważniejszych przestępstw są rozpoznawane przez jednego sędziego i trzech ławników.

Postępowanie karne podlega tym samym zasadom co postępowanie cywilne. Przed rozprawą główną sąd może zapytać oskarżonego, czy dobrowolnie przyznaje on się do winy. Postępowanie ma charakter ustny, a wyrok jest wydawany na podstawie okoliczności faktycznych bezpośrednio przedstawionych sądowi przez strony. Wszystkie dowody są przedstawiane w trakcie rozprawy głównej. Również w tym przypadku postępowanie ma w miarę możliwości charakter ciągły. Skład sądu nie może być zmieniany w toku rozprawy głównej.

Jeżeli sąd nie osiągnie **porozumienia** co do orzeczenia treści wyroku, odbywa się głosowanie. Każdy członek składu orzekającego ma jeden głos. W przypadku równej liczby głosów w sprawie cywilnej ostateczną opinię wydaje sędzia; w sprawie karnej przeważa rozstrzygnięcie korzystniejsze dla podsądnego.

Wyrok sądu rejonowego wskazuje rozstrzygnięcie w sprawie i zawiera uzasadnienie. W większości spraw wyrok jest doręczany stronom bezpośrednio po zakończeniu rozprawy głównej. W sprawach o szerokim zakresie lub skomplikowanych ogłoszenie wyroku może jednak zostać odroczone maksymalnie o dwa tygodnie. Wówczas wyrok jest doręczany na piśmie za pośrednictwem sekretariatu sądu.

Sądy apelacyjne

W Finlandii istnieje sześć **sądów apelacyjnych**. Jako sądy wyższej instancji zajmują się one rozpatrywaniem środków odwoławczych od orzeczeń sądów rejonowych. W niektórych sprawach sądy apelacyjne działają również jako sądy pierwszej instancji: np. w przypadku wniosku o złożenie z urzędu sędziego sądu niższej instancji lub wysokiej rangi urzędnika służby cywilnej.

Sądy apelacyjne są również odpowiedzialne za nadzorowanie stosowania prawa przez sądy rejonowe, a także za niektóre kwestie dotyczące administracji sądowej. Szczególnie w jednej kwestii administracyjnej wymagane jest przekazanie sądowej komisji ds. naboru kadry sędziowskiej opinii o osobie ubiegającej się o urząd sędziego sądu rejonowego lub sądu apelacyjnego. Opinię sporządza właściwa komisja sądu. Za jej funkcjonowanie i efektywność odpowiada prezes (sędzia naczelny) sądu apelacyjnego.

Sąd apelacyjny dzieli się na **wydziały**, na czele których stoją starsi sędziowie współpracujący z pozostałymi sędziami. Zazwyczaj sprawy rozpoznaje izba sądu apelacyjnego, w skład której wchodzi trzech sędziów.

Postępowanie przed sądem apelacyjnym

Do kwietnia 1998 roku postępowania przed sądem apelacyjnym miały głównie formę pisemną. W postępowaniach tych sprawy są rozpoznawane i rozstrzygane w odpowiedzi na przedstawiony pisemny materiał dowodowy przedłożony sądowi. Reforma postępowania przed sądami apelacyjnymi doprowadziła do zwiększenia liczby rozpraw. Obecnie funkcję urzędników przedstawiających (referendarzy) pełnią asesorzy i sekretarze sądu.

Sąd Najwyższy

Sąd Najwyższy jest **najwyższą instancją odwoławczą**. Podobnie jak sąd apelacyjny Sąd Najwyższy podzielony jest na izby, w skład których wchodzi po pięciu członków, zapewniając wymaganą zdolność do orzekania.

Aby wnieść sprawę do Sądu Najwyższego, zainteresowana strona musi złożyć wniosek o udzielenie prawa do odwołania od wyroku sądu. Po otrzymaniu wniosku Sąd Najwyższy bada, czy może udzielić prawa do odwołania. Wniosek rozpoznaje **izba** w składzie dwu- lub trzyosobowym. Kryteria udzielenia prawa do odwołania są określone przepisami prawa.

Od roku 1980 Sąd Najwyższy jest instytucją ustanawiającą precedensy. Wynik rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Najwyższy stanowi normę prawną, którą inny sąd zobowiązany jest kierować się w podobnych sprawach. Udzielenie prawa do odwołania nie jest wymagane w sprawach, w których sąd apelacyjny orzekał jako sąd pierwszej instancji.

Działalnością Sądu Najwyższego kieruje **prezes sądu**. Członkowie Sądu Najwyższego są nazywani sędziami Sądu Najwyższego. Funkcję urzędników przedstawiających (referendarzy) mogą pełnić sekretarze, asystenci sekretarzy, wyżsi i niżsi urzędnicy sądowi.

Oprócz wykonywania zadań ustawowych Sąd Najwyższy mianuje sędziów na stanowiska tymczasowe na okres roku lub dłuższy. Sąd Najwyższy opiniuje również projekty legislacyjne i wnioski o ulaskawienie przesyłane do prezydenta Finlandii.

Postępowanie przed Sądem Najwyższym ma zazwyczaj formę **pisemną**. Jeżeli okaże się to konieczne, może jednak zostać zwołana **rozprawa**.

Prawnicze bazy danych

Nazwa i URL bazy danych

 [Strona internetowa fińskiego wymiaru sprawiedliwości](#)

Czy dostęp do bazy danych jest bezpłatny?

Tak, dostęp **jest bezpłatny**.

📄 [Strona internetowa fińskiego wymiaru sprawiedliwości](#) zawiera informacje dotyczące systemu sądownictwa Finlandii. Strona jest portalem dla osób poszukujących kompleksowych informacji na temat sądów, prokuratury, komorników, biur pomocy prawnej i innych organów publicznych zajmujących się administrowaniem wymiarem sprawiedliwości.

Strona zawiera, na przykład, najnowsze orzecznictwo sądów apelacyjnych i sądów administracyjnych.

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 08/02/2018